

TRELLEBORGS KOMMUN

Rehanna Ståhlstierna
Tf. förvaltningschef
rehanna.stahlstierna@trelleborg.se

Arbetsmarknadsförvaltningen

Återkoppling från Arbetsmarknadsnämnden angående etablering av ungdomsråd i Trelleborgs kommun

Sammanfattning av tjänsteskrivelse

Centerpartiet har föreslagit i en motion att Trelleborgs kommun bör inrätta ett ungdomsfullmäktige/ungdomsråd. Kommunfullmäktige beslutade 2022-05-02 att ge arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utarbeta ett förslag till genomförande av ungdomsfullmäktige/ungdomsråd med utgångspunkt i ”Org 2023” och att detta ska genomföras inom befintlig budgetram för 2023.

Arbetsmarknadsförvaltningen och Tryggare Trelleborgs arbetsgrupp rörande ungdomsråd initierade 25 juli - 12 augusti en arbetsgrupp kopplat till uppdraget bestående av 13 unga trelleborgare. Susana Bernadini, Smygeutveckling, anlätades för att handleda de 13 feriearbetande ungdomarna. Tillsammans sammanfattade de en rapport om hur ett ungdomsråd skulle kunna utformas. *Rapporteringen av Trelleborgskommun framtida ungdomsråd 2023* presenterades för relevanta tjänstepersoner och politiker den 12 aug 2022.

Förslaget tar utgångspunkt utifrån de idéer som lyfts fram av de feriearbetande ungdomarna från sommaren 2022, tillsammans med idéer från Tryggare Trelleborg. Detta bygger dock på att det finns en samordnare för ungdomsinflytande som ett kontinuerligt stöd i arbetet med att skapa mötesarenor mellan unga och beslutsfattare.

Arbetsmarknadsnämndens bedömning är i dagsläget att det inte är möjligt att genomföra en långsiktig och genuin insats för ungdomsinflytandeforum i form av ett ungdomsråd i kommunen. Inte utan tillhörande budget för en samordnartjänst för att öka ungdomsinflytande i kommunen.

Arbetsmarknadsnämnden har däremot tagit fram ett förslag till hur olika ungdomsinflytandeforum skulle kunna ta form, om kommunstyrelsen avsätter medel för detta, alternativt att annan nämnd bedömer att det kan genomföras inom ramen för deras befintliga budgetram.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse Svar på motion (C) Inrätta ungdomsfullmäktige/ungdomsråd i Trelleborgs kommun, KS 2021/407, 2021-10-29
- Motion (C) Inrätta ungdomsfullmäktige/ungdomsråd i Trelleborgs kommun
- Ungdomarnas presentation [Framtida ungdomsråd – Förslag 2022 - Google Presentationer](#)

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att satsningen på ungdomsinflytandeforum inte går att genomföra inom ramen för nämndens befintliga budget.
2. Arbetsmarknadsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott att besluta att föreslå Kommunstyrelsen besluta att föreslå Kommunfullmäktige besluta att;
  1. avsätta medel, 300,000 kr årligen, till att inrätta en samordnartjänst för att öka ungdomsinflytande i Trelleborgs kommun (50%), som får i uppdrag att tillsammans med unga personer i Trelleborgs kommun etablera ett ungdomsråd samt ett antal andra arenor för möten mellan ungdomar och beslutsfattare, t.ex. ungdomsforum.
  2. avsätta medel, 40,000 kr årligen, för möteskostnader och event för ungdomsinflytandeforum.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Motionären

Förslag till mötesarenor mellan beslutsfattare och unga personer i Trelleborgs kommun

Varför ungdomsråd?

Ungas intresse för demokrati samt påverkan och inflytande på politiken är av hög betydelse och helt i enlighet med de rättigheter som lyfts fram i FN:s konvention om barnets rättigheter, som den 1 januari 2020 blev svensk lag. Enligt artikel 12 har barn och unga har rätt att bilda och uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem.

I målen för den svenska ungdomspolitikens fastslås att unga har rätt till ”inflytande i frågor som har betydelse för samhället i stort” och att de ska få vara ”delaktiga i politiska beslutsprocesser” (Prop. 2013/14:191, s. 20–21). En nationell utredning SOU 2016:5 lyfter fram att landets kommuner bör verka för att inrätta ungdomsfullmäktige/ungdomsråd för att ungas perspektiv ska tillvaratas i beslutsprocesserna.

I ett antal kommuners utvärderingar av ungdomsråd (bl.a. Norrtälje april 2022) är det sammanfattade resultatet att ungdomarnas engagemang är avgörande för att ett ungdomsråd ska bli framgångsrikt. De identifierar några nyckelfaktorer för att skapa engagemang: att ”ungdomsrådet drivs på de ungas villkor och att de upplever att de har verkligt inflytande. För att uppnå detta krävs enligt utredningen att ungdomarna blir lyssnade på och tas på allvar av förvaltning och politiker. Även ett långsiktigt uppdrag som det finns avsatta resurser för lyfts fram som en viktig faktor.”

I Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors (MUCF) rapport ”Ungas möjligheter till inflytande på lokal nivå – FOKUS 19” framgår generellt att unga har begränsade möjligheter att få inflytande på lokal nivå. I intervjuer med ungdomar framkommer att de oftast inte vet vart de ska vända sig för att påverka eller hur de ska göra för att påverka. Vidare att många saknar tillit till politiker och kommunala tjänstepersoner.

Detta skulle vi kunna ändra på i Trelleborgs kommun genom att skapa fler mötesarenor för dialog mellan unga och beslutsfattare, för att nå fler unga kommuninvånare.

I utredningen *Utveckling av barns och ungas inflytande i Trelleborg* KS2016/775 presenterades en sammanställning av Trelleborgs kommuns insatser före februari 2018. Utredningen lyfter fram att tidigare existerande Ungdomsforum under 2016 saknade budget men hade kostnader på 174 000 kr. Vidare att det behöver vara möjligt för fler ungdomar att delta samt att det med fördel bör finnas en eller flera stödpersoner inom kommunen för forumet.

Förslag mötesarenor

Organisatoriskt skulle ungdomsrådet kunna ha sin hemvist under Arbetsmarknadsförvaltningen, alternativt annan förvaltning som har ett genuint

TRELLEBORGS KOMMUN

intresse för att möta ungdomarnas intresse. Dock har samtliga nämnder och förvaltningar i kommunen har ett ansvar att möta upp under dessa mötesarenor utifrån de frågor som önskas tas upp.

- Ett **ungdomsråd** som är öppet för alla unga som vill delta i åldern 13-20 år (åk 7-9 och gymnasium samt dem inom kommunens aktivitetsansvar – KAA - som varken studerar eller arbetar).
Mötetider förslagsvis en kväll/månad där ansvarig nämndspolitiker har en stående inbjudan samt att berörda politiker och tjänstepersoner bjuds in efter innehåll i agendan, utifrån de frågor som ungdomar eller politiker vill lyfta.

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att vi i själva rådet släpper tanken på representation, som kan fungera som en tröskel för engagemang och skapa en mer homogen grupp, och i stället bygger på intresse och engagemang. Dock med uppdraget att locka unga med största möjliga spridning geografiskt, kulturellt, etniskt, åldersmässigt etc. Detta kan ske genom att informera och entusiasmera brett via elevråd, fritidsgårdar, föreningsbrev etc. och i detta arbete även använda social media, podcast och andra arenor där unga redan finns på för såväl information som mötesarenor.

Förslagsvis blir **ungdomsrådets uppdrag initialt** (kan revideras över tid utifrån de ungas upplevelser av uppdraget) att:

1. Vara en mötesarena mellan de unga och beslutsfattare som deltar i mötet för att diskutera frågor som berör unga kommuninvånare.
  2. De erfarenheter och förslag som kommer fram på mötet skickas vidare till berörda nämnder och förvaltningar, med stöd av samordnaren, och till andra mötesarenor för unga människor (som skolor, fritidsgårdar, föreningar etc).
  3. I den mån ungdomsrådet används som remissinstans beslutar mötesdeltagare vilka remisser de önskar formulera svar på, eller om de hellre önskar hänvisa till andra grupperingar av ungdomar (såsom elevråd, fritidsgårdsråd, föreningar m.fl.). Se information om remissinstans nedan.
  4. Ungdomsrådet kan även själva, med stöd av ungdomssamordnaren, lyfta önskemålet att få kunskap kring och föra fram åsikter/yttra sig om ärenden som berör barn och unga eller få möjlighet att diskutera vissa frågor med berörda beslutsfattare. Detta genom att bjuda in tjänstepersoner, politiker eller andra samhällsaktörer till såväl ungdomsråd som ungdomsforum för att få mer kunskap om olika frågor eller föra fram åsikter.
- **Ungdomsforum** 1gång/termin med ett specifikt tema som arrangeras av ungdomsrådet i samarbete med ungdomssamordnare där skolor med högstadium samt gymnasieskolor samt dem som omfattas av KAA kan skicka ett visst antal representanter. Vidare deltar tjänstepersoner och politiker från berörda förvaltningar och nämnder och eventuella externa aktörer (t.ex. Polismyndigheten) utifrån aktuellt tema.

TRELLEBORGS KOMMUN

Utöver möjligheten för unga kommuninvånare att påverka och öka tilliten till beslutsfattare kan arbetet i ungdomsråd/ungdomsforum i sig vara kunskapsutvecklande hur beslut fattas i en kommun och vilka möjligheter det finns att påverka dessa beslut. Dessa mötesarenor erbjuder även ytterligare vägar för kommunens politiker och tjänstepersoner att få med ungdomars perspektiv och kunskaper vid beslutfattande.

Vid dessa möten bör fikats betydelse inte underskattas för att såväl avdramatisera mötet mellan unga kommuninvånare och beslutsfattare som ge den energi som krävs för att fokusera på viktiga utvecklingsfrågor efter en lång skol- eller arbetsdag.

Remissinstans

Huruvida ungdomsrådet önskar fungera som en remissinstans bör beslutas av ungdomarna själva när rådet väl etablerats och vid de specifika remisstillfällena. Ungdomarna behöver manöverutrymme att själva välja de frågor de är intresserade av och vill påverka. Risken finns att ett överflöd av formella remissdokument kan döva ungdomarnas engagemang. Kommunernas nämnder och förvaltningar kan med fördel redan idag använda befintliga ungdomsföreningar, elevråd, fritidsgårdars råd med flera som remissinstanser i de frågor som berör dem. Det är även av vikt att inte sluta eller minska antal uppdrag när ungdomar väljer att inte engagera sig i en fråga eller ett uppdrag under en viss tid.

Erfarenheter från ungdomsråd i andra kommuner är att många unga gärna vill vara delaktiga och tycka till om frågor på tjänstemannanivå, varför det kan vara ett alternativt komplement att koppla grupper av unga från ungdomsrådet till möten med olika förvaltningar utifrån intresse. Detta utöver den dialog som redan idag med unga i kommunens verksamheter via enkäter, medborgarförslag, elevråd etc. Dessa möten mellan grupper av unga och olika verksamhetsdelar kan med fördel genomföras på arenor där de unga känner sig bekväma och dit tjänstepersoner från förvaltningar bjuds in för att lyfta frågor/bemöta intresset från intresserade ungdomar. Detta kan även ske i samband med ungdomsforum med ett större antal unga delaktiga.

Vikten av en samordnare för att öka ungdomsinflytandet i kommunen

Att vara ung innebär just en ganska kort och intensiv del av livet, där skola, vänner och fritidsintressen är en stor del av livet. Detta innebär att de unga personer som kommer att vara engagerade i ungdomsrådet kommer att vara det under en begränsad tid av deras liv. De kommer kontinuerligt att bytas ut, men även att andra åtaganden stundom kommer att behöva ha högre prioritering.

På samma sätt som nämnder har en förvaltning och en administration samt en nämndssekreterare behöver ungdomsrådet ha en konstant och ett administrativt långsiktigt stöd och som kan vara en vägledare in i den kommunala organisationen. Denne person kan vara behjälplig i att boka mötesrum, ha tillgång till tjänstepersoners kalendrar, se till att inbjudningar och anteckningar distribueras utifrån de ungas önskemål samt vara en facilitator för dessa mötesarenor mellan ungdomar och beslutsfattare. Vidare att arbeta med nyrekrytering och

TRELLEBORGS KOMMUN

marknadsföring av mötesarenorna tillsammans med ungdomarna.

Ferieanställda ungdomsinflytande utvecklare

Arbetsmarknadsförvaltningen har redan en process genom vilken man varje år tillsätter feriejobb. Inom denna insats skulle ett antal ungdomar kunna anställas som ungdomsinflytande utvecklare. I samarbete med samordnaren för ungdomsinflytande och ungdomsrådet skulle de kunna ha i uppdrag att planera för och utveckla såväl ungdomsrådet som ungdomsforumen. Ersättningen för detta arbete ligger inom ramen för kommunens ordinarie medel för feriejobb. Detta som ett alternativ till tidigare ungdomsferiearbeters förslag på arvode till ungdomsrådsdeltagare.

Kostnadsförslag

- 300,000 kr samordnare för att öka ungdomsinflytande i kommunen 50% tjänst
- 40.000 kr uppstartsbudget för mötesarenor (fika, marknadsföring, event)

Arbetsmarknadsförvaltningen, eller annan berörd förvaltning, kan därutöver i samarbete med engagerade ungdomar i ett ungdomsråd söka EU-medel (t.ex. Erasmus+) för olika mötesevenemang mellan beslutsfattare och ungdomar.